

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ ЄВРОПИ

Ще 30 років тому перед майбутнім автовласником стояв вибір, автомобіль з яким силовим агрегатом обрати, на якому пальному: дизель, бензин або ГБО. Зараз під час купівлі нового автомобіля майбутній водій робить вибір перед більш широким діапазоном силових агрегатів: крім традиційних двигунів внутрішнього згорання на ринку в наявності результати розвитку технологій автомобілебудування: електромобілі, гібриди, плагін-гібриди, автомобілі з водневим двигуном.

Сучасні транспортні засоби стрімко трансформуються. Зараз автомобіль це вже не просте «залізо на колесах», а більше цифровий продукт. Відповідно, ринок автомобільних транспортних засобів ланцюговою реакцією зазнає значних змін від потужного впливу електричних автомобілів, поглиблення цифровізації транспортних засобів та впровадження більш жорстких екологічних нормативів у більшості країн Європи.

Проаналізуємо динаміку змін структури ринку автомобілів на прикладі Європи. В останні роки європейський автомобільний ринок суттєво змінився: частка дизельних та бензинових автомобілів зменшилася, а електромобілів — стрімко зросла, зробив їх лідерами продаж в багатьох країнах.

Основна причина змін у обсягах продаж - поява нових доступних електромобілів. У той час як продажі машин з бензиновими і дизельними двигунами продовжують знижуватися, загальне зростання забезпечують саме електрифіковані моделі.

У 2025 р. реєстрація нових легкових автомобілів у Європі (ЄС, Велика Британія та ЄАВТ) зросла на 2,4% порівняно з 12,96 млн за 2024 р., а європейський автомобільний ринок вперше з 2019 року перевищив 13,3 мільйонів продажів [1].

Реєстрації електромобілів (BEV), плагін-гібридів (PHEV, із зарядкою від мережі), і гібридів (HEV, з батареєю, яка заряджається під час руху) значно зросли. На них тепер припадає вже близько двох третин усіх продажів у ЄС - ще рік тому їхня частка складала менше 60 %.

За підсумками обсягів продаж за 2025 р., 26,6% усіх нових автомобілів, зареєстрованих у Європейському Союзі, працюють на бензині, тоді як дизельні автомобілі складають 8,9% реєстрацій. 26,8% нових легкових

автомобілів у ЄС – це транспортні засоби з електричною зарядкою (17,4% електромобілів + 9,4% плагін-гібридів із підзарядкою від мережі), тоді як «чисті» гібриди становлять 34,5% від загального обсягу продажів автомобілів. Наведена нижче діаграма показує тенденції у використанні типів пального для нових автомобілів за період 2019-2025 років (рис. 1) [2].

Аналіз змін автомобільного ринку Європи за типом джерела живлення (2019-2025) показує, що з 45-50% ринку у 2016-2017 р. р. (2019 р. – 31%) дизельні автомобілі значно втратили, але їх частка різко зменшилася до 11,9% у 2024 р. та 8,9% за 2025 р., що було зумовлено скандалами та політикою щодо викидів. Бензин ще один великий в минулому тип ДВЗ, який втратив позиції від 58% частки у 2019 р., до 26,6% у 2025. Зафіксовано стрімке падіння обсягів продажу автомобілів з бензиновим ДВЗ, причому у грудні 2025-го вони вперше поступилися електрокарам за підсумками продаж.

Продажі гібридів (переважно HEV) зросли з 5,7% у 2019 р. до приблизно 30,9% у 2024 році та на 34,5% у 2025 році, ставши найкращим вибором покупців. Плагін-гібриди (PHEV) зросли з незначних 1,1% у 2019 р. до 9,4% у 2025 році, причому за рік зафіксовано зростання обсягів їх продажу на 33%. У поєднанні з чистими електромобілями (BEV), частка електромобілів досягла 61,3% до 2025 року. Частка електромобілів (BEV) різко зросла з 1,9% у 2019 році до 17,4% у 2025 році (2,58 млн одиниць, зростання на 29,7% за 2025 р.) [3].

Значна зміна структури продаж нових автомобілів на автомобільному ринку Європи ланцюгом починає змінювати логістику і транспортні системи. Електромобілі впливають не лише на структуру ринку, але й на логістичні процеси, виробництво, інфраструктуру та економіку.

Електрифікація транспорту впливає на логістичні процеси на всіх етапах життєвого циклу автомобіля. Автовиробники змінюють структуру виробництва, переходячи на модульні електричні платформи. Зростає попит на літій, кобальт, нікель та рідкісноземельні метали, що змінює глобальні ланцюги постачання. Зростає потреба у спеціалізованому транспортуванні батарей, які є небезпечним вантажем. Це потребує нових стандартів упаковки, зберігання та перевезення.

Розвиток електричної мобільності стимулює створення зарядних станцій, енергетичних мереж та цифрових платформ управління транспортом.

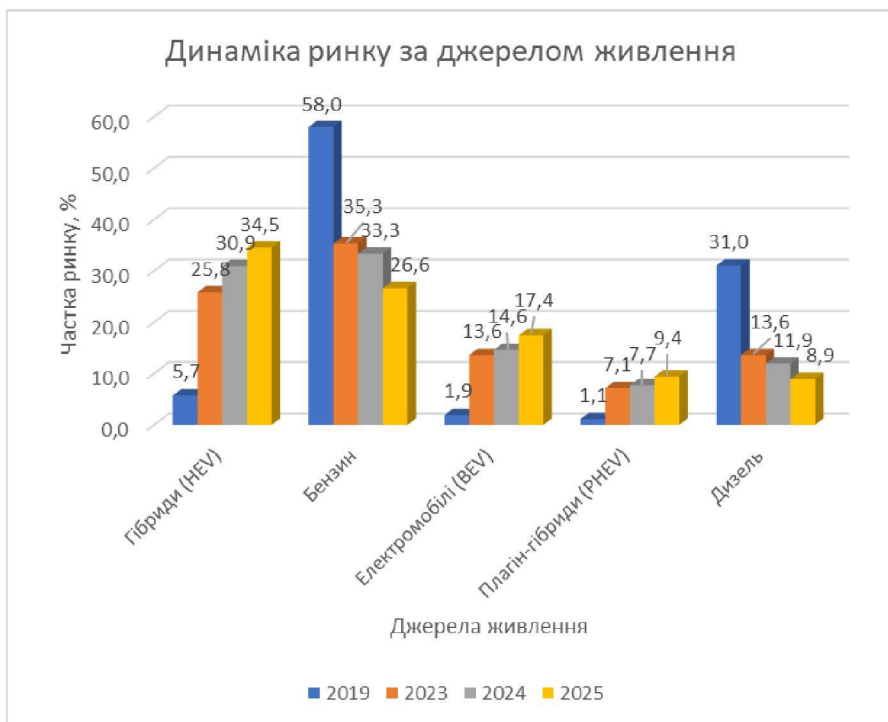

Рисунок 1 – Динаміка ринку за джерелом живлення [2]

Висновок: Автомобільний ринок Європи перебуває у фазі масштабної трансформації, основним каталізатором якої є електромобільність. Аналіз динаміки продажів показує значне зростання частки електрифікованих транспортних засобів та скорочення частки автомобілів із двигунами внутрішнього згоряння. Очікується, що у перспективі електрифікація транспорту стане ключовим фактором сталого розвитку транспортної системи Європи. Експерти прогнозують, що до 2035 року продаж нових автомобілів з ДВЗ у ЄС буде значно обмежено або заборонено. Електромобілі та гібриди стануть основним видом легкового транспорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. 2025 (повний рік) Європа: аналіз продажів автомобілів та європейського ринку. URL: <https://www.best-selling-cars.com/europe/2025-full-year-europe-car-sales-and-european-market-analysis/>

2. Економічний та ринковий звіт: Світова та європейська автомобільна промисловість – повний 2025 рік. URL: <https://www.acea.auto/publication/economic-and-market-report-global-and-eu-auto-industry-full-year-2025/>

3. New Electric Passenger Vehicle Registrations by European Country in 2025. URL: <https://www.reportlinker.com/market-report/Electric-Vehicle/>